

KONEC RAZPRAVLJANJA: «AUSTRALIA» GRE V GENOVO

Naj ne ve desnica, kaj dela levica!

MODERNO LADJO «AUSTRALIO», DELO TRŽAŠKIH ROK, JE ZADELA ISTA USODA KOT DESETINO DRUGIH LADIJ PRED NJO. VPISANA BO V GENOVSKEM POMORSKEM REGISTRU IN MI JO BOMO VIDELI NAJBRL SAMO NE NA SLIKAH

V pomorskem izrazoslovcu zelo radi uporabljajo izraz plavajoča enota. Pred tednom dni je nova «plavajoča enota» «Australia» srečno prstala svojo prvo poskusno vožnjo. Meni, kakor kdaj koli, se nam zdi hladen morinarški izraz odpravljaljoča za to novo ladjo. Ko človek gleda barke v pristanišču, stare izrabljene barke, ki vozijo v čimno pravo, mu ta naziv nič ne reče. Saj te stare posode ne mislo vredne drugega izraza.

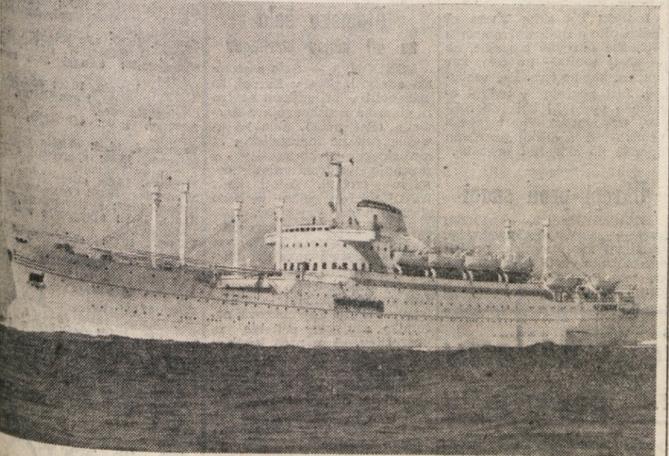
3252 t; 1932 «Praga» 3841 t; «Aventino» 3344 t; «Palacchio» 3383 t; «Graz» 3845 t; «Giannicola» 2908 t; «Leopoldo» 3905 t; «Collio» 3872 t; «Esculino» 8657 t; «Viminalis» 8656 t; «Romolo» 9779 t; «Remo» 9780 t; «Ars» 5440 t; «Giannicola» 1313 t; 1933 «Victoria» 13068 t; «Canea» 1250 t. 1935 «Helena» 7156 t; «Eg» 3220 t; «Gitta» 3220 t; «Montebianco» 6879 t; «Clara Camusa» 7084 t; «Gen. Pettiti» 5656 t; «Spartivento» 3694 t; «Bonzo» 8176 t; «Morea» 2055 t; 1936 «Anna Cosulich» 7025 t; «San Juliano» 6872 t; 1937 «Merano» 3705 t; «Gastein» 3702 t; «Fenicia»

je važnejše), tako koristno navado. Priznati, sicer moramo, da so se enarodni običaji od 1938. leta dalje aspostovali v nekaj manjši meri. Ne mislimo nikomur očitati malomarnosti, ker ni bila vzrok slabe polje, temveč enostavno ni ostalo ladij, ki bi bile vredne genovske luke. Zato so pa ostale, Parrike s par sto tonami.

Danes so požrti lepši komad. Gre za našo Etpotico, ki ni primičet s par sto tonami, temveč prekrasna ladja s 13 tisoč tonami. Zanimiva je finančna plat

Lloyd, eno predstavlja podpora italijanske vlade in čna tretjina je iz fonda ERP za Trst (posojila pa 4 odst.). V čisto novi luči se nam kaže «slavna pomoč» rimske vlade. To pravzaprav ni nov pogled. Tudi tega smo že navajali. Z eno roko se da mladenost zato, da se z drugo vzame vse. Cisto po svtopisemskem izveku, naj ne ve levica, (ki daje,) kaj dela desnica, (ki jemlje). Seveda so tokrat svetopisemski izrek nekoliko po svoje prirojili.

Ne samo lirčna, custena, tudi čisto praktična potreba nas razburja, ko mislimo na to, da ni več daleč dan, ko bomo poslednji videli novo ladjo na obzoru. «Australia» bo šla v Genovo in vdrževala redno potniško in tovorno prevozo z Avstralljo. V čigav šp bodo šle brodnine? Sigurno ne v tržaškem. Pa ne samo to. Ko se ustvarja nova potniška propa, oziroma jači stara, to se tesno povezano s pravičnim mestu. Povezano je z brezposelnostjo mornarjev, ki jih je pri nas bilo lani nezaposlenih v decembru 1492 ali 1/4 vsih skupaj. Povezano je s pravičnim hotelarstvom, trgovcem in druge dejavnosti. Tudi občinski proračunji ni nezainteresiran.

«Australia» med poskusno vožnjo po našem zalivu.

jo opisali. Lepa, dolga ladja, modernih oblik, bela, brzi po vodi kot ptica. Prava umetniška mojstrovina. Za njo bi bil najbolj primeren naslov-lepota.

Z mešanici čustvi so Tržaščani občudovali to prekrasno stvarstvo delavcev in inženirskih tržaških ladjedelnic. Spravljali so se koliko časa bo tu ladja v našem pristanišču. Zanimajo ni več avtomot. Zanimajo ni več usoda, kot je zadeala vse ladje pred njo. V Trst so se šli v Genovo in vdrževali redno potniško in tovorno prevozo z Avstralljo. V čigav šp bodo šle brodnine? Sigurno ne v tržaškem. Pa ne samo to. Ko se ustvarja nova potniška propa, oziroma jači stara, to se tesno povezano s pravičnim mestu. Povezano je z brezposelnostjo mornarjev, ki jih je pri nas bilo lani nezaposlenih v decembru 1492 ali 1/4 vsih skupaj. Povezano je s pravičnim hotelarstvom, trgovcem in druge dejavnosti. Tudi občinski proračunji ni nezainteresiran.

tega vprašanja. «Australia» je bila zgrajena iz treh delcev. Eno tretjino je dal Tržaški s. b.

MOSTOVE «BAILEY» BODO UPORABLJALI V CIVILNE NAMENE

Angleška vlada je izdala «Thomas Storey Ltd.», ki ima svoj sedež v Stockportu, v južni Angliji, patent za izdelovanje in prodajo mostov «Bailey». Med vojno so s temi mostovi naglo nadomestili mostove, ki so jih Nemci porili na umiku iz Normandije v Nemčijo.

Vredni oddelka poskusnih mostov pri oskrbovalnem ministrstvu, sir Donald Bailey. Prvi osnutek mostu je skiciral leta 1940 na pisarnem oboju. Most lahko postavijo brez opornikov iz več delov dolžine 73 m in lahko vozijo po njem z najtežimi tovori. Kljub temu da je iz jekla, lahko prenašajo delavci posamezne dele z lahkoto.

Vredni oddelka poskusnih mostov pri oskrbovalnem ministrstvu, sir Donald Bailey. Prvi osnutek mostu je skiciral leta 1940 na pisarnem oboju. Most lahko postavijo brez opornikov iz več delov dolžine 73 m in lahko vozijo po njem z najtežimi tovori. Kljub temu da je iz jekla, lahko prenašajo delavci posamezne dele z lahkoto. V zadnjih obdobju vojne so postavili v Franciji in Nemčiji 1509 takih mostov. Čez Ren so postavili 2 mostova, ki merita vsak 145 m. Najdaljši most te vrste v Angliji je v bližini Berwicka na reki Tweed in meri 132 m.

Most je zasnoval glavni inženir oddelka poskusnih mostov pri oskrbovalnem ministrstvu, sir Donald Bailey.

LETALO NAJ BI LETELO DVAKRAT HITREJE OD ZVORA

Clevelanda poročajo, da so znanstveniki iz laboratorija aeronautike na posvetovalnega letalskega inženirja izjavili, da delajo potkušice, kako izdelati letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo tur-

nično in «smrzavajna» v tako strašnem mrazu. Po imenju strokovnjakov za hitrosti zelo visokoleteči letal ni premagljive mere. Ugotovili pa morajo, je, kolikšna je največja hitrost, ki jo more prenesti človek. Zdeli pa so, preprčani, da je mogoče izdelati letalo, ki bi letelo brez pilotov.

Znanstveniki imajo nove instrumente, s katerimi lahko natanko proučijo letenje letal v letu. V laboratoriju so izdelali letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo turbine. Znanstveniki imajo nove instrumente, s katerimi lahko natanko proučijo letenje letal v letu. V laboratoriju so izdelali letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo turbine.

Istovčasno z novo šolo so otvorili na Elizajskih poljanah tudi lep vodnjak. Z novimi hisami, moderno šolo, lepo urejenim parkom in s čednim vodnjakom je ta del postal eden najlepših našega mesta.

90 LET STARA ZAMISEL

PREDOR pod Rokavskim prelivom

O predoru pod Rokavskim prelivom, ki bo omogočil zvezo med Anglijo in Evropo, obravnavajo že skoro 90 let. Zdej ga glede trenutnega političnega položaja živo zagovarjajo, drugič zopet odklanjajo. V novejšem času se zanima zanj tako francoski kot britanski parlament — V francoskem strokovnem časopisu «Travaux» je bil leta 1948 objavljen položaj predora in pa geološki podatki obeh v poštev prihajajočih tras predora in sicer Dover—Sangatte (zahodno od Calaisa), ki leži vsa v kredini formaciji, in prenočrna zveza Folkestone—Cap Gris-Nez, ki leži v različnih geoloških formacijah. Prva smer sioni na sončanju Angleža Sir John Hawkshawa iz let 1865 in 1867, druga pa se drži navodil Francaza Thomé de Gamonda iz leta 1858. Opisane so vse nevarnosti v zvezi z gradnjo tega predora, zlasti vdor vode. Predviden je tudi poskusni rov s premerom 2,5 m (8 čevljev), ki bi veljal okoli 10 milijonov funtov šterlingov in bi kasneje služil kot odvodnjavalni rov za oba ločena vzporedna predora. Gradnja računajo na 5 let, stroške pa na 45 milijonov funtov šterlingov.

«V posvetovalnici, škedenjske dramske skupine

V okviru proslave 10 obletnice ustanovitve OF se je škedenjska dramska skupina predstavila svojemu občinstvu z enodejanko «V posvetovalnici», za kar je zela zaslužen priznanje. Upamo sicer, da to ne bo zadnjič. Dekleta in žene pa so hotele tudi sliko za njihov album. Sliko objavljamo tudi mi, da jim bo v spodbudo za bodoče delo in večje uspehe.

DUBROVNIŠKA ZIMA

2. Ugotovili so, da v nobenem zimskem mesecu ni bilo nikoli manj kot 100 vrst cvetja - Cela kopicca rastlin je, ki le v zimskih treh mesecih ožive ter v njih dosežejo svoj višek in sijaj, v ostalih devetih mesecih pa spe poletno spanje ali pa se posuše

našeti ni mogoče, saj je moj namen le opozoriti na pestrost naših posebnostih naše pokrajine ob južnem Jadranu. Razume se, da so vse jesenske in zimске cvetke zelo malo občutljive. Doli na jugu zemlja nikdar ne zmrzne, nastinam je nevarno samo mraz petter, ki bi jih lahko izruval, ali pa puščavsko suša. Zaradi nje rastline nimajo časa zveneti, njihovi zeleni listi se prej posuše.

Januarja posipljejo mandljevi s svojim nežnim cvetjem bele in rumene narcise, opojno dehečie hijacinte, raznovrstne slezavice, sramežljive mimoze in japonice, nespjeje. Obilno in raznovrstno je zimsko cvetje dubrovniških vrst, bogato in še množestvenejše je cvetje tam zunaj mestnih zidov po bregovih in goličevah, poljubljanih dolge ure od sončnih pramenov, zaljubljeni od nebeskega vrtinčja in zopet suše-ekvivalentne bogato in raznovrstno od vetrno suknom, potem božaje, kot bi narava hotela potlačiti preplaheno cvetno glavico in dati njemu hraviteljni nopol, sil, da razprostri in pokaže vsjo svojo blesteco lepoto.

se je spustil dnevi pavlinec, tam sruka sladko strd mali kopriv, admiral vesla po zraku med cvetjem, ki se sklanjajo nad valovi, verilec je potisnil svoj rillek v dehečie vzmarja, ki je v januarju na visku svoje cvetne krasote. Najraje se meša z njim mična, jadrnoručna šnarina detelja, ki z divjim in posod obilnim sebnikom cvete dja do marca. Cetrti mesec se menjava svoj cvet in sad trdovratni plevel gelice, ki nad njih obuzuje vsi vrtinčji, povsod pa razpenjena svoja visoka zlatozelena sovčevja krasni mleček.

Année France «Harrar» pripoveduje, da je skoro ves let škela cvetje okoli Dubrovnika in je ugotovila, da noben zimski mesec ni bilo manj kot sto vrst cvetja v vsej krasoti vzrejenosti tam naokoli. Vse te ekvivalentne in zimocvetne cvetke izredno bogato in dolgo in vse to raznovrstno cvetje prehaja pogosto na ne pričakovani način drugo v drugo.

Nesporne februarjski vladar je divno po narcisih dišeči bočec, ki s svojim plamenastim bleskom krasni cela gorska pokrajina okoli Dubrovnika. V severnih deželah je tako redki bočni koren se tam dolj že februarja bohoči v usem razkošju in z njim morska čebulica, ki se upa pri nas na dan šele aprila, pa še nekatere vrste scil, ki jih poje deloma le po vrhovih. Dajno se odpirajo svoje bele in modre čise pomladanski štirani davno že cveto mali divji narcisi ter najzgodnejši in najljubšeji iz družine aslodil, zlati koren, vedno pa še odganja svoje rožnate vijoličaste cvetne zvečke pomladni podlesk, ki se oblikirata udomači kar na golen pečovju.

Cvdovita je zima na našem jugu. Pozno poletna resa se v razsežnih šopih še kopri po peščenih brdih, nusnika se v še krotki rumeni man poslednji divji slak se plazi po tleh in se preriva med kamenjem in bodicevjem na zidove in ograje, vrazil griz pokimava prekrasni več metrov dolgi zvonični zimočvetke, svoje cvete pokaže še proti koncu novembra, ko se ni nobenih «bledovražnih» divjih nageljnov gori nad Sv. Jakobom, pač pa je že dostojno zastopar z drobnimi cvetki plevalsti dresen. Potem se dnevi menjajo in z

Namajniši in najbolj srčkani izmed vseh divjih hijacintov razved svoje sinje zvončaste bisere oseposod po te omamno dehečie makije. Pa komaj prvst dolga dahmatinska hijacinta, ki posebno ljubi družicveto, z rdečimi vetrinčami in tisoči zgodnjih hijacintov je prišel konec zime in z njo tudi konec pomladnega podleska, ki izigne brez sledu in napravljaj prostor neverjetnemu bogastvu

koncertov in opernih predstav tukaj skoro povsem manjka, manevra zaradi preniknih cen, ki mogoče niso v skladu z njihovim socialnim položajem. Kar se pa-tične kstnih izvedb pa smo lahko izvajalec samo hvaležni, posebno če je avtor novosti tržaški skladatelj in smo mnenja, da ne bi bilo nikomur pod častjo, če bi tudi na eneljjudskih koncertih uprizorili kakšna dela, ki ne spadajo v standardni okvir. Pri nedeljskem simfoničnem koncertu smo slišali kar dve novosti: Koncert za violino in orkester tržaškega skladatelja Antonia Illersberga in Profkovej glasbeno praviljico «Peter in volka op. 67».

LETALO NAJ BI LETELO DVAKRAT HITREJE OD ZVORA

Clevelanda poročajo, da so znanstveniki iz laboratorija aeronautike na posvetovalnega letalskega inženirja izjavili, da delajo potkušice, kako izdelati letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo turbine. Znanstveniki imajo nove instrumente, s katerimi lahko natanko proučijo letenje letal v letu. V laboratoriju so izdelali letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo turbine.

nično in «smrzavajna» v tako strašnem mrazu. Po imenju strokovnjakov za hitrosti zelo visokoleteči letal ni premagljive mere. Ugotovili pa morajo, je, kolikšna je največja hitrost, ki jo more prenesti človek. Zdeli pa so, preprčani, da je mogoče izdelati letalo, ki bi letelo brez pilotov. Znanstveniki imajo nove instrumente, s katerimi lahko natanko proučijo letenje letal v letu. V laboratoriju so izdelali letalo, ki bi letelo dvakrat hitreje od zvoka. V laboratoriju so zdeli najbolj zanimivo letalo, ki jih pogonjajo turbine.

USPELI KONCERT PEUSKEGA ZBORA "Slavko Škamperle," v Avditoriju

«Slavko Škamperle», v Avditoriju

Peuska tradicija je globoko zasidrana v srcih našega ljudstva. Veliko število peuskih zborov neizpodbitno dokazuje elementarno silo po umetniškem delovanju. Dokazuje spremembe po čim dovršnejšem potražanju zborovskih skladov. Po temi dobi našim, ki je zaman mislil z nasiljem uničiti slovensko kulturo in slovenski živelj na Tržaškem, so se leta 1945 naš zbori prosti, delo v njih je začelo cveteti tako, kot zavete narava v pomlad. In ker so naši pevski zbori podobni mladim rastlinam, ki žive šele samo nekaj let, moramo s posebno skrbnostjo čuvati njihovo mladost in beležiti z odobravnjem odkritostno vsak njihov uspeh in napredek, ki ga dosežejo z marljivim obiskovanjem peuskih vaj in z doživljajem izvajanjem na koncertu.

Peuski zbor «S. Skamperle» je s svojim prvo vodjem Francem Venturinijem izjavljajo v soboto 31. marca t. l. obširen program sedemdesetih pesmi. Kvalitetno izbrane pesmi so pokažale zmogljivost tega peuskega zboru, ki je zlasti v prvem delu programa zelo muzikalno in brez pretiravanja podajal pesem za pesmijo. Ze ob zvokih prve pesmi «Vprašaj me da sem Slovenka» je zbor pokazal, da je za koncert temeljito pripravil, Dinamika, dovolj čista intonacija in neprisiljeno petje so presenetili in potrdili znan napredek peuskega zboru «S. Skamperle». Poleg te imenovane pesmi je peuski zbor v prvem delu izjavjal še Zgornji «Ej, Zgornji», Bombardirji «Ej, Pa» in «Slavica», makedonsko narodno v Venturinijevi predribi «Kaži, kaži, libe Stanov, dalmatinsko narodno v Simoni-tijevi predribi «Plovi, plovi» ter dve Venturinijevi skladbi «Nesrečna ljubezen» in «Pohajna trava». Zbor je od pesmi do pesmi v izvajanju rasel ter se izkazal v dinamičnih nianzah med piano in mezzoforte.

Peuski zbor «S. Skamperle» je s svojim prvo vodjem Francem Venturinijem izjavljajo v soboto 31. marca t. l. obširen program sedemdesetih pesmi. Kvalitetno izbrane pesmi so pokažale zmogljivost tega peuskega zboru, ki je zlasti v prvem delu programa zelo muzikalno in brez pretiravanja podajal pesem za pesmijo. Ze ob zvokih prve pesmi «Vprašaj me da sem Slovenka» je zbor pokazal, da je za koncert temeljito pripravil, Dinamika, dovolj čista intonacija in neprisiljeno petje so presenetili in potrdili znan napredek peuskega zboru «S. Skamperle». Poleg te imenovane pesmi je peuski zbor v prvem delu izjavjal še Zgornji «Ej, Zgornji», Bombardirji «Ej, Pa» in «Slavica», makedonsko narodno v Venturinijevi predribi «Kaži, kaži, libe Stanov, dalmatinsko narodno v Simoni-tijevi predribi «Plovi, plovi» ter dve Venturinijevi skladbi «Nesrečna ljubezen» in «Pohajna trava». Zbor je od pesmi do pesmi v izvajanju rasel ter se izkazal v dinamičnih nianzah med piano in mezzoforte.

Cprav se je že mnogokrat govorilo in pisalo o pomenu dvorane za naš splošni kulturni dvig, bodisi glasbe, gledališke umetnosti itd., moramo ponovno ugotoviti dejstvo, da resnost in okolje, v katerem se vsi koncerti ali predstava, resnično močno vplivata na poslušalec in izvajalca, ki stopaja pred občinstvo z namenom, da ob umetniškem podajanju posredujejo ljudstvu umetniške užitke.

Poleg okolja pa ima tudi objektivna kritika močan vpliv na uspešni razvoj kakršnega koli kulturnega udelestopanja. Približno 45 mladih pevcev

štemu glasu, dočim jih je na tem koncertu izvajal sopran ali alt. Drugi del koncerta je izvajala sopranistka Rožica Kocem. Zupela je tri skladbe V. Mirka «Kateri kerub», «Mati poje» in «Mojta ljubav». Interpretacija posameznih samospevoev je bila mestoma nedogana. Pretežično pesmi niso dopuščale solističnega in čustvenim nepopolno tehniko petja. Z marljivim študijem b sopranistka Rožica Kocem prav gotovo odpravila nedostatke v glasu, ki so v glavnem nepopravljivo postavljeni in forsirane višine ter neizenanečeno glasu v različnih legah. Priporočilo bi bilo, da solistka ne bi pela pred svojim nastopom v zboru, kar jo prav gotovo uvršča.

Istovčasno z novo šolo so otvorili na Elizajskih poljanah tudi lep vodnjak. Z novimi hisami, moderno šolo, lepo urejenim parkom in s čednim vodnjakom je ta del postal eden najlepših našega mesta.

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO
Najvažnejše današnje oddaje:
Radio Slovenija: 15.15: Fantje na vasi; 19.30: Adamčev zabavni orkester; Radio jug. cone: Trša: 12.00: Haydn Simfonija v g duru; 14.00: Orkester pod vodstvom Jakova Cipcija; 20.00: Evropski koncert; 21.20: Dva capricia; Trst II.: 18.30: Beethoven; Balmanin; 19.46: Ritmična glasba A. Fragne.

KONSERVNA ŠKATLA ustavi la Einaudijev vlak

RIM, 3. — V času, ko se je predenitalijanski republikanec Luigi Einaudi s poslovnim vlakom odpeljal iz Rima proti Neaplju, je službojujoči karabiner, ki je stražil ob progi pri Cancellu Arnone blizu Caserte, opazil na tratiščni škatali, iz katere je moglez kos zaigralo vrvice. Karabiner je takoj objavil železniškemu vlaku, ki so ustavili predsedniški vlak v strahu, da gre za atentat. Ko so si sumljivo napravilo poglede ogledali, so ugotovili, da je čisto navadna konzervna škatla, napolnjena z nekaj smodnika in starijim papirjem, ki bi se prižgala, povzročila komaj nepravilne plamen. Ko so ugotovili, da je tudi ostali del proge v redu, je vlak z Einaudijem nadaljeval pot.

Štiriurna stavka italijanskih zdravnikov

RIM, 3. — Po vsej Italiji traja akcija zdravnikov za izboljšanje kononov, po kateri jih plačujejo ustanove za socialno zavarovanje, zlasti pa INAM. Medtem ko so v Genovi zdravniki že večerj estavkali štiri ure, so danes po vsej Italiji zdravniki prekiniti delo od 10. do 14. ure. V Bologni in Bruciju je stavka trajala od 8. do 14. ure. Povsod so se zdravniki zbirali na zborovanja in izglasovali protestne resolucije.

Protesti študentov proti čestni železnici v Madridu

MADRID, 3. — Približno taka demonstracija kot 24. februarja v Barceloni je bila večerj v Madridu, kjer so študentje izruvali drogovce cestne železnice in trolejbusov. Najbolj so se pri tem udeleževali študentje. Študentje so napravili prvi pohod proti sredini Madrida, kjer pa jih je policija napadla in 7 aretirala. Danes ni prišlo do incidentov. Vendar so bili vozovi cestne železnice prazni in so bili v njih večinoma samo policijski agentje. Študentje pa so raje napravili dva kilometra peš po cesti, ki vodi iz mesta do univerze.

Za pomoč Izraelu

WASHINGTON, 3. — John Mac Cormack je predložil v ameriški zbornici zakonski osnutek, po katerem bi dal Izraelu 150 milijonov dolarjev pomoči.

Kobilice iz ZSSR napadle Perzijo

TEHERAN, 3. — Na milijarde koblice se pojavljajo na več področjih v Perziji. Stročnijski menijo, da je to največja invazija kobilic v zadnjem stoletju v tej deželi. Koblice so prišle iz Južne Rusije. Če jih ne bodo moči ustaviti, bo prišlo po izjavah ministrstva za poljedelstvo do lakote, ki bila lahko trajala štiri leta. Koblice so se vrle v pokrajini Fars in Kerman. Vlada bo verjetno zahtevala pomoč od ZDA, Anglije, Francije in ZSSR, da bi jih poslale najmanj 50 letal, s katerimi bi sprožili ozračje področja s sredstvom proti kobilicam.

Pričel se je festival v Cannesu

PARIZ, 3. — Četrty mednarodni filmski festival v Cannesu je otvoril danes André Gulliant, državni tajnik na ministrstvu za industrijo in trgovino.

Ameriški kongres razpravlja o pošiljanju čet v Evropo

Preobrazba Marshallovega načrta v okviru uprave za zunanjo in prekomorsko pomoč

WASHINGTON, 3. — Danes, ob drugi obletnici atlantskega pakta so objavili Trumanovo izjavo. Truman pravi v njej, da uresničujemo v ZDA in drugih zaveznikih državah Ograjni načrt za vojno proizvodnjo. Kljub omejenim možnostim in evrom so podvojili vojno proizvodnjo. Vendar je pot še zelo dolga in trda. Evropa je danes močnejša in zmogljivejša bratit se kot je bila pred enim letom.

WASHINGTON, 3. — V ameriškem senatu se je pričela ta, ko imenovana svetila debatata glede tega, če bi poslali dodatne štiri ameriške divizije v Evropo. O tem razpravljajo v ZDA že tri mesece. Vsi so pričakovali, da bo Trumanova uprava zlahka dobila pooblastilo, da te čete odpošlje, vendar je senat v zadnjem trenutku odklonil, da sme samo Kongres odobriti vsako pošiljanje čet ZDA in s tem omejit Trumanovo polnomočje. Do tega je prišlo, ker sta dva demokrata in republikanski senator v zadnjem trenutku spremenila svoje mnenje. Ta dodatni nima sicer pravne veljave, da bi prisilili predsednika, da je pošlil vendar v vsakih divizijah ne samo sicer pravne presedejanje. Na vsak način pozivajo k glasovanju zmagajo republikancev.

in konservativnih demokratov, katerim načeluje znan senator Taft, ki je priporočil, naj bi Evropo v primeru potrebe branili z mornarico in letalstvom. Tako republikanci kot demokrati so glasovali za sli proti resoluciji po svojem prepričanju in ne po priporočilih strank. V ameriških vladnih krogih so zlasti nezadovoljni, ker je prišlo do te odločitve v trenutku, ko je v Washingtonu na obisku predsednik francoske republike Auriol, vendar so prepričani, da bi v primeru potrebe kongres ne odlašal s svojo odločitvijo, da bi poslali ameriške čete v Evropo. Sedaj bo ostalo v Evropi 6 ameriških divizij. Ta najnovejši Trumanov poročila smatrajo v washingtonskih

vedbi pripravljalnega člana šteje 3 atlantskega pakta glede pošiljanja ameriških čet, pred morebitno vojno v Evropi, je prišlo zaradi korejske zadeve. Korejska kriza je namreč postavila Američane in nekatere evropske države pred golo dejstvo in so tako morale pričeti misliti na uresničenje načrta SHAPE. S tem v zvezi je tudi vprašanje Marshallovega načrta, o katerem bo razpravljali ameriški senat. Marshallov načrt bi moral trajati štiri leta, vendar je bil skoraj popolnoma uresničen že v treh letih. Danes je «Economic Cooperation Administration» (ECA) pod vodstvom naslednjika Paula Hoffmana, Williama Fosterja, pripravljena podpirati Zapadno Evropo v njenih novih oborožitvenih naporih. Sedanja naloga senata je pravilati o tozadernih načrtih za bodočnost. Fosterjev namen je v okviru nove uprave za zunanjo in prekomorsko pomoč, ki ima na razpolago 5 milijard dolarjev, dobavljati tehnično in gospodarsko pomoč ter podporo za oboroževanje industrije. S tem v zvezi govore o novem načrtu, kot Eisenhowerjevem načrtu, ker je njegov namen pomagati oborožitvenemu gospodarstvu, preprečiti inflacijo, skrbeti za povečanje vojaško važnega blaga itd. To naj bi bila metamorfaza uprave Marshallovega načrta, ki naj bi v sedanjih razmerah odgovarjalo spremenjenemu svetovnopolitičnemu položaju.

Do tega razpravljanja o izvedbi pripravljalnega člana šteje 3 atlantskega pakta glede pošiljanja ameriških čet, pred morebitno vojno v Evropi, je prišlo zaradi korejske zadeve. Korejska kriza je namreč postavila Američane in nekatere evropske države pred golo dejstvo in so tako morale pričeti misliti na uresničenje načrta SHAPE. S tem v zvezi je tudi vprašanje Marshallovega načrta, o katerem bo razpravljali ameriški senat. Marshallov načrt bi moral trajati štiri leta, vendar je bil skoraj popolnoma uresničen že v treh letih. Danes je «Economic Cooperation Administration» (ECA) pod vodstvom naslednjika Paula Hoffmana, Williama Fosterja, pripravljena podpirati Zapadno Evropo v njenih novih oborožitvenih naporih. Sedanja naloga senata je pravilati o tozadernih načrtih za bodočnost. Fosterjev namen je v okviru nove uprave za zunanjo in prekomorsko pomoč, ki ima na razpolago 5 milijard dolarjev, dobavljati tehnično in gospodarsko pomoč ter podporo za oboroževanje industrije. S tem v zvezi govore o novem načrtu, kot Eisenhowerjevem načrtu, ker je njegov namen pomagati oborožitvenemu gospodarstvu, preprečiti inflacijo, skrbeti za povečanje vojaško važnega blaga itd. To naj bi bila metamorfaza uprave Marshallovega načrta, ki naj bi v sedanjih razmerah odgovarjalo spremenjenemu svetovnopolitičnemu položaju.

Japonska mirovna pogodba v avstralskih in indijskih komentarjih

John Foster Dulles o sovjetskem vetu proti sprejemu novih članov v OZN - Zaskrbljenost glede japonske vojske sile

WASHINGTON, 3. — Izredni veleposlanik ZDA, John Foster Dulles, ki se je nedavno povrnil iz Malikom glede japonske mirovne pogodbe in ki je pred dnevi objavil ameriški načrt te pogodbe, je izjavil na kosilu z zunanjimi ministri latinske Amerike, da predvideva ameriški načrt pogodbe sprejem Japonske v OZN, da pa je gotovo, da bo ZSSR to stvar zavlačevala z vetom. Dulles je pripomnil, da sovjetski veto zoper sprejem nekaterih kandidatov v OZN otežuje izgradnjo resničnega sistema kolektivne varnosti in izrazil upanje, da bo OZN našla praktično pot za rešitev tega vprašanja. O japonski mirovni pogodbi je Dulles dejal, da sta dve najbolj kožljivi vprašanji garancija za japonsko varnost in garancija, da se japonski militarizem ne bo obnovil. Podobno stališče je izrazil tudi avstralski zunanji minister Spender, ki je dejal — kot poročila avstralski radio — da avstralska vlada skrbno preučuje ameriški načrt za mirovno pogodbo. Spender ni hotel komentirati podrobnosti tega načrta, pač pa je izjavil, da mora avstralska vlada skrbeti, da se omejijo možnosti zoper urediti ministrskega predsednika in drugih članov vlade. Reformo za ta nov način čiščenja državnih uradov so uvedli po vsej državi in s tem mislijo pripraviti en milijon kron. Dosej so porabili v to svrhu 17 milijonov švedskih kron na leto.

Indijski list «The Times of India» pisal o Dullesovem načrtu japonske mirovne pogodbe, da je eboj zanimiv po tem, kar opušča, kot po tem, kar vsebuje. List pogreša v načrtu omembo vprašan kot oborožitev, gospodarska in trgovska neodvisnost in obstoj ameriških oporišč po sklenitvi pogodbe.

Atomska šola za 40 tujtov šterlingov

LONDON, 3. — Solo o atomski energiji, prvo v Evropi, so ustanovili v britanskem centru za atomsko raziskovanje v Harwellu (Berksire). Šola bo uvažala delavce industrijskih in medicinskih laboratorijev v ravnanju z radioaktivnimi snovmi in z izotopi. Tečajni bodo trajali po šest tednov in bodo stali 40 tujtov šterlingov. Pariški list «Figaro» pa zatrjuje danes, da ima ZSSR svoje atomske bombe spravljene v Kuznetsov bazenu, 250 km južno od Tomsku v Sibiriji. List pravi, da potrjujejo to vest izjave Vasilija Saponikova, načelnika sovjetske petletke za oborožitev, ki je pred kratkim potoval skozi Zahodno Nemčijo, in pa pripovedovanje kitajskih delavcev, ki so delali pri zgraditvi atomskih objektov. List piše nadalje, da ne ve edno tega, koliko atomskih bomb je tam spravljeno.

Ukrepi proti snagi

STOCKHOLM, 3. — Vladni svetnik za čistoto uradov je uveljavil svoj predlog, po katerem bodo čistili državne urade na Švedskem samo vsak drugi dan. Ta ukrep je naletel na veliki odpor pri čistilkah v vladni palači. Od 37 čistilk jih je 13 zagrozilo s stavko in so pustile cele kupe smeti v uredih ministrskega predsednika in v drugih delovih vlade. Reformo za ta nov način čiščenja državnih uradov so uvedli po vsej državi in s tem mislijo pripraviti en milijon kron. Dosej so porabili v to svrhu 17 milijonov švedskih kron na leto.

799 boksarjev v Milanu na evropskem prvenstvu

RIM, 3. — Ob zaključku vstopanja za evropsko prvenstvo v boksu so prišle v roke organizatorjev prijave teh držav: Avstrija z desetimi boksarji, Češka 10, Danska 4, Finska 3, Francija 10, Nemčija 10, Anglija 10, Irsko 10, Italija 10, Jugoslavija 10, Luksemburg 7, Norveška 4, Holandska 5, Poljska 8, Romunija 10, SZ 10, Škotska 6, Španija 7, Švedska 5, Svica 6, Turčija 5, Madžarska 10. Vseh nastopajočih bo 799. Iz razlikih razlogov so odklonile sodelovanje na prvenstvu Portugalska, Islandija, Grčija in Bolgarija, ki pa v boksu ne predstavljajo mnogo in torej njihova odsotnost ne bo zaznavna. Po številu, kakor tudi po kakovosti, je letošnje evropsko prvenstvo, ki bo od 14. do 19. maja v Milanu eno najvažnejših športnih prireditvev amaterskega boksa.

Angleski «nogometša leti»

LONDON, 3. — Angleški nogometni novinarji so proglasili za enogometša leta Harry Johnstona, kapitana «Blackpoola», rivalista tekmovalca za angleski pokal. Johnston bo prejel tradicionalni kipec na slavovestnem kosilu nogometnih novinarjev, ki bo 27. aprila. Nekaj glasov nam je prejel Billy Wright, kapitan «Wolverhamptona» ter angleški reprezentanec, tretji pa je bil Tom Finney. Visoko se je plasiral na tem tekmovalnem uvratarje «Barnet» Ted Sagar, ki že dvajset let igra v svojem moštvi!

Bongu v Evropi

RIO DE JANEIRO, 3. — Nogometna enajsterica Bongu je odpotovala z letalom proti Bruxellesu. Če bo potovanje odgovarjalo preračunamurniku, bo Bongu igral jutri, skupno z igralci San Paula, proti belgijski selekciji. Na svoji evropski turneji bo Bongu odigral nekatere tekme s klubsko reprezentanco, v kateri sledijo slavni Zizilno, druge pa enajsterico, kombinirano z igralci San Paula. Ekipa bo nastopila v Belgiji, Franciji, Angliji, Italiji, Danski, Španiji, Švedski in mogoče Portugalski.

Angleski košarka na novem igrišču v Kopru

V Kopru so v nedeljo odprli novo igrišče za odbojstvo in košarko. Ob tej priliki so podjeli domačini povabil v Koper nekeje znanih ekip, da bi lahko nudili somišlanom nekaj urec kvaliteten športa. Zal je driz prekrižal lepe načrte, tako, da smo videli na koprnem igrišču eno samo poteno tekmo. Tržaški košarkarski klub je po lopi irpi premočno premagal K.K. Polet iz Maribora, ki v nedeljo ni bil na višini svoje slave. Rezultat je bil 56-38, bi pa bi lahko še višji v korist Tržačanov, ako se ni bi ti prvi koncu bolj bri. gali za estetičnost igre, kot pa za njeno koristnost. V drugi igri sta ekipi začetnikov, Poleta iz Trsta ter Aurora iz Koperja končali s 16-16, kar predstavlja najpravičnejši izid.

Tenis v Nizzi

NIZZA, 3. — Jutri se začne zaključna faza teniškega turnirja; osminko finala so prebrdili Strachly Clark, Lennart Bergelin, Vladimir Cernik, Dragutin Mitij, Al Burrows, Sven Davidsson, Pedro Massip ter Jaroslav Drobný.

Letalo zgorelo - potniki živi

STOCKHOLM, 3. — Potniško letalo s 4 možmi posadke in 18 potniki, ki je priletelo iz Kopenhagena, je v meglj zgrešilo stockholmsko letališče in udarilo na ta blizu kraja Baletala. Njčiles od letališča. Letalo je začelo gorjeti, potnikom pa se je posrečilo, zapustiti letalo. Letalski strokovnjaki menijo, da je več kot meter višje, kakor uvažali udarec letala ob tla, potniki pa se imajo zaradi samo svojega miru in fizičnokrvnosti, da so se rešili.

ŠPORTNI DNEVNIK

Tudi pri nas bi lahko...

Pred tekmo Italija - Portugalska

Takole institucijo bi lahko zagledali tudi na našem Velikem trgu. Kolikokrat ste se sprehajali v nedeljskem jutru po njem in poslušali godbo policije, mestne občine ali kake druge podobne firme. Toda nismo hoteli govoriti o tem: Važnejše so tribune, na katerih so bleščee oblečeni čistilci trobent pozvali svoje melodije. In te tribune so iz jeklenih cevi, ki jih sedaj tudi pogosto vidite namesto lesenih odpr ter gradnji stavb, poleg tega pa na naš sliki, kjer je iz njih sestavljena smučarska skakalnica. Stoji severno od Londona, v kraju, ki se imenuje Hamstead. Edina preglavica je v tem, da je treba pripeljati sneg kar iz Norveške. Pri tem pa so tenkovskini carinski podaniki kraja odkrili neverjetno zapreko. Zahtevali so plačilo carine, ki naj bi znašala 10 odst. nominalne vrednosti snega, katero pa bi moralo določiti finančno ministrstvo na osnovi načela ponudbe in povpraševanja. Prireditveni odbor je preprečeval carnika, da je izkupički tekem namenjen fondu za razvoj narodnega športa, Norvežani pa so izjavili, da so pripravljeno po končni prireditvi odpeljati sneg nazaj na Norveško. Carinske oblasti pa so kljub vsemu vztrajale na tem, da mora biti carina plačana. Londonski listi so se ves tedna norčevali iz pedantnih carinikov. Objavljali so karikature carinskih uslužbencev, ki zahtevajo carino od leiovisčarjev, in sicer za morski zrak, vithotapljen v avtomobilskih zračnicah. «Times» je svetovjaj vladi, naj oiači trgovske zveze s polarnimi deželami, ker bodo proizvodi teč tež delo (sneg) znatno zvisali državne carinske dohodke. Nekateri listi pa so bili menja, da bi kazejal tudi bogu postati masten račun za sneg, ki ga brez dovoljenja britanskih carinskih oblasti iz tisočletja pošilja na britansko ozemlje. Končno so carinske oblasti le popustile in dovolile provoz norveškega snega, toda pod pogojem, da snega ne bodo dali po tekmah na prosti trg, niti ga komur koli prodali. To je bilo blizu Londona. Zakaj pa ne bi podjetnik, pripravljen riskirati nekaj cvenka, poprosil mestno občino za cevi in zgradil podobno napravo pri nas, povabil se jugoslovanske, italijanske in morda še avstralske smučarje in pokazal golobom in Tržačanom na Velikem trgu nekaj takega, kar ne bi pozabili do smrti. Stalo zares ne bi mnogo, kajti sneg ni dalec.

«Jas mislim, da prej v Srbijo. To bomo videli, ko bomo v Budimpešti. Če nas bodo odpeljali na desno, nas tako Srbija, na levo pa Rusija. Ali rad kvartas? Tak priditi jutri! Mi kvartamo vsak večer. Koliko vas je tam pri telefonu? Sam? Potem pa pusti to in pojdi spat! Imate šuden red pri vas. Da si prišel k temu karu slepi h goslim? No, slednjič so me prišli zamenjat. Sladko spi!»

In Švejk je tudi pri telefonu sladko zaspal, pozabivši položiti slušalko, tako da ga ni nihče motil v spanju. Telefonist v polkovni pisarni pa je kiel, da ne more priklicati enajste stolinje z novim telefonogramom, da mora do jutri do dvanajste ure spročiti v polkovno pisarno stvelio tistih, ki niso bili cepljeni proti legarju.

Nadporočnik Lukas je medtem se sedel v oficirski kaznini z vojaškim zdravnikom Sanclerjem, ki je razkorarčeno sedel na stolu in v pravilnih presledkih govoril tele stavke zaporedoma. «Saracenski sultan Salah-Edin je prvi priznal nevturalnost sanitetnega zbora.» «Skrbeti se mora za ranjene na obeh straneh.» «Dovoljeno mora biti, da se jim pošljejo zdravniki s prostustnicami generalov.» «Tudi se morajo ujeti ranjenci poslani nazaj pod zaščito in jamstvo generalov ali pa se izmenjati. Služijo pa lahko potem naprej.» «Bolniki na obeh straneh se ne smejo zaposlovati, ampak se morajo odpraviti v bolnice.» Nadporočnik Lukas je dopil črno kavo in šel domov. Kjer je nasei bradatega velikana Balouna, ko si je ravelo cvrl salamo na samovarju nadporočnika Lukaša.

«Predznil sem se», je zajecjal Baloun, «dovoljujem si, po korno javljam ...» Lukaš ga je pogledal. V tem trenutku se mu je zdel Baloun kakor velk otrok in nadporočnik Lukašu je bilo kar naenkrat žal, da ga je dal privezati zavoljo njegove velike lakote. «Kar kuhaj, Baloun», je rekel in si odpeljal sabljo, «jutri ti dam pripisati še eno porcijo kruha.» Nadporočnik Lukaš je sedel k mizi in je bil take volje, da je začel pisati sentimentalno pismo svoji teti: «Draga teta!

Pravkar sem dobil povelje, naj bom pripravljen s svojo stotnijo na odhod na fronto. Morda je tole pismo zadnje, ki ga prejmes od mene, kajti povsod so hudi boji in naše izgube so velike. Zato mi je težko končati tole pismo z besedo: «Na svidenje!». Bolj primerno bi bilo, da bi Ti zapisal: «Zbogom!» «Vse drugo ti napisem jutri zjutraj», si je mislil nadporočnik Lukaš in šel spat.

Ko je Baloun videl, da je nadporočnik trdo zaspal, je začel spet stikati po stanovanju kakor šurki ponoči. Odpri je nadporočnikov kovček, odgrnil kosček čokolade, pa se je prestrašil, ko se je nadporočnik v spanju zganil. Brž je polozil ogriznjeno čokolado nazaj v kovček. Potem je prav na tihoo pogledal, kaj je nadporočnik napisal. Prebral je in je bil ves ganjen od tistega poslednjega «zbogom». Legel je na svojo slamnjačo pri vratih in mislil na dom in na konjale. Sanjalo se mu je, da je poklical nekega nerodnega mesarja, ki so mu pri jetrnica kar naprej pokala čreva. Potem spet, da je mesar pozabil delati krvavice in da mu zmanjkuje spajetnice. Nato se mu je nekaj sanjalo o vojaškem sodišču, ki so ga zalotili, ko je vkelel iz vojaške kuhinje kos mesa. Konec je videl samega sebe, kako visi na lipi v drevedru vrtovskega taborišča v Brneku nad Litvo.

Ko se je Švejk s prebujajočim se jutrom, ki je prišlo v vopni kuhanih kavnih konserv iz vseh kuhinj, zbudil, je povesel telefonsko slušalko in napravil po pisarni majhen jutranji sprebrhod pri čemer je prepeval. Začel je kar od sredine, kako se vojak probleče za dekol hčerke, toda še poprej kliče na mlinarico: «Mati, kje je pa večerja, da se hčerka navečerja?» Mlinarica dá večerjo podlemu preoblebenemu nepridipravnju In potem rodbinska tragedija: «Mlinarji zjutraj vstali in na vratih tle brati: Vasa hčerka lepa Mica ni nedolna ves devica.» Švejk je vložil v konec pesmi toliko glasu, da je prisrčno ozivila, zakaj prebudili se je računski narednik Vanjek in vprašal koliko je ura. «Pravkar so odrobili budnico.»

Dustolovčine dobrega vojaka Švejka u svetovni vojni II. DEL
PREVEDEL PROF. DR. FRAN BRADAC ILLUSTRAL DR. ROBERT HLAVATY
Za boga vas prosim, pustite me spati, je zastokal Vanjek in zehal. «Pojdite tja sele zjutraj in me ne budite!» Obrnil se je in takoj spet zaspal. Švejk se je vrnil k telefonu in začel dremati na stolu. Prebudilo ga je zvonjenje. «Halo, enajsta marskompanija.» «Da, enajsta marskompanija. Kdo tam?» «Trinajsta marskompanija. Halo. Koliko je ura? Ne morem doklicati centrale. Nekam dolgo me ne pride nihče zamenjat.» «Naša ura stoji.» «Potem je kakor pri nas. Ali ne veš, kdaj gremo? Nisi govoril z regimentankaziel?» «Tam vedo pasji drek kakor mi.» «Ne bodite prostaški, gospodičini! Ali ste že fasaal konsERVE?» Od nas so tja šli, pa niso nič prinesli. Magazin je bil zaklenjen.» «Nasi so tudi prišli praznih rok.» «Kam misliš, da pojdemo?» «Na Rusko.»

JAROSLAV HAŠEK
«Jas mislim, da prej v Srbijo. To bomo videli, ko bomo v Budimpešti. Če nas bodo odpeljali na desno, nas tako Srbija, na levo pa Rusija. Ali rad kvartas? Tak priditi jutri! Mi kvartamo vsak večer. Koliko vas je tam pri telefonu? Sam? Potem pa pusti to in pojdi spat! Imate šuden red pri vas. Da si prišel k temu karu slepi h goslim? No, slednjič so me prišli zamenjat. Sladko spi!»
In Švejk je tudi pri telefonu sladko zaspal, pozabivši položiti slušalko, tako da ga ni nihče motil v spanju. Telefonist v polkovni pisarni pa je kiel, da ne more priklicati enajste stolinje z novim telefonogramom, da mora do jutri do dvanajste ure spročiti v polkovno pisarno stvelio tistih, ki niso bili cepljeni proti legarju. Nadporočnik Lukas je medtem se sedel v oficirski kaznini z vojaškim zdravnikom Sanclerjem, ki je razkorarčeno sedel na stolu in v pravilnih presledkih govoril tele stavke zaporedoma. «Saracenski sultan Salah-Edin je prvi priznal nevturalnost sanitetnega zbora.» «Skrbeti se mora za ranjene na obeh straneh.» «Dovoljeno mora biti, da se jim pošljejo zdravniki s prostustnicami generalov.» «Tudi se morajo ujeti ranjenci poslani nazaj pod zaščito in jamstvo generalov ali pa se izmenjati. Služijo pa lahko potem naprej.» «Bolniki na obeh straneh se ne smejo zaposlovati, ampak se morajo odpraviti v bolnice.» Nadporočnik Lukas je dopil črno kavo in šel domov. Kjer je nasei bradatega velikana Balouna, ko si je ravelo cvrl salamo na samovarju nadporočnika Lukaša.

JUGOSLOVANŠKE SREDA 4. APRILA 1961
Poročila ob 7.15, 12.45, 13.00, 19.30 in 20.00 ur.
Porocila ob 7.30, 13.00, 19.30, 20.00 ur.
Porocila ob 7.15, 12.45, 13.00, 19.30, 20.00 ur.
Porocila ob 7.30, 13.00, 19.30, 20.00 ur.
Porocila ob 7.15, 12.45, 13.00, 19.30, 20.00 ur.
Porocila ob 7.30, 13.00, 19.30, 20.00 ur.

RADIO
Najvažnejše današnje oddaje:
Radio Slovenija: 15.15: Fantje na vasi; 19.30: Adamčev zabavni orkester; Radio jug. cone: Trša: 12.00: Haydn Simfonija v g duru; 14.00: Orkester pod vodstvom Jakova Cipcija; 20.00: Evropski koncert; 21.20: Dva capricia; Trst II.: 18.30: Beethoven; Balmanin; 19.46: Ritmična glasba A. Fragne.